

ПЕРЕДМОВА ДЛЯ ДОРΟΣЛИХ

Таблиці множення і ділення, без сумніву, — один із каменів спотикання у початковій школі. Механічне зазубрювання рядків таблиці — процес трудомісткий і не подобається дітям. Окрім того, набуті знання без постійного тренування вивітрюються з пам'яті і все доводиться повторювати спочатку.

Ми спробували скласти таблицю множення з допомогою математичних та мнемонічних прийомів. Якщо дитина засвоїть ці прийоми, то завжди зможе відтворити забуте місце у таблиці.

Вивчення таблиці множення включає також обернені завдання — знайти множники за добутком. Тому, коли вводиться операція ділення як обернена до множення, діти не відчувають особливих труднощів під час вивчення таблиці ділення.

З допомогою контрольних зрізів знань можна контролювати не тільки правильність, але й швидкість обчислення виразів. На індивідуальних заняттях це зробити просто, але й у класі під час фронтальної роботи можна фіксувати порядок здавання зошитів і таким чином контролювати час з точністю до кількох секунд.

“Сміховинку” на контрольному зрізі знань кожна дитина розфарбовує самостійно — залежно від того, наскільки вона задоволена своїми результатами.

1. ДІЯ МНОЖЕННЯ. КОМПОНЕНТИ ДІЇ МНОЖЕННЯ

1. $2+2+2+2+2$

 $10+10+10+10+10+10$

В житті часто доводиться багато разів додавати те саме число. Подібне додавання можна замінити множенням:

$$\begin{array}{c} \vdots \\ \vdots \\ \vdots \\ \vdots \end{array} \\ 3+3+3+3=3 \cdot 4$$

Прочитай, як називаються компоненти дії множення.

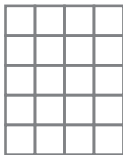
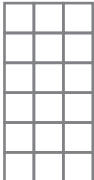
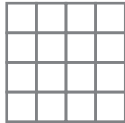
$$\mathbf{3 \cdot 4 = 12}$$

Множник
Множник
Добуток

2. Заміни додавання множенням. Знайди і запиши добуток.

$9+9+9+9 = \square \cdot \square = \square\square$ $6+6+6+6+6+6 = \square \cdot \square = \square\square$

3. Виконай обчислення з допомогою клітинок.

 $5 \cdot 4 = \square\square$
  $6 \cdot 3 = \square\square$
  $4 \cdot 4 = \square\square$

4. Які числа в кожній рівності із завдання №3 більші: множники чи добуток?

5. На скільки $2 \cdot 4$ більше, ніж $2 \cdot 3$? Якщо важко відповісти, заміни обидва вирази додаванням.

2. ПЕРЕСТАНОВКА МНОЖНИКІВ. ЗАДАЧІ НА МНОЖЕННЯ

$$3 \cdot 4 = 12$$

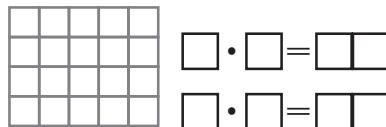
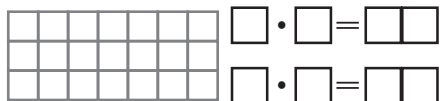
Повернемо малюнок.

$$4 \cdot 3 = 12$$

**Від перестановки множників
добуток не змінюється.**

6. З допомогою кожного прямокутника у клітинку склади і обчисли два вирази на множення.

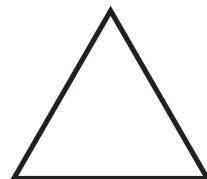

7. Три багатирі побудували по 7 фортець кожен. Скільки всього фортець побудували багатирі?

$$\square \cdot \square = \square\square$$

8. Щоб скласти трикутник, потрібно три палички. Скільки паличок потрібно, щоб скласти 4 трикутники?

$$\square \cdot \square = \square\square$$

9. Талановитий спортсмен 5 разів брав участь у змаганнях і щоразу отримував золоту, срібну і бронзову медалі. Скільки всього медалей отримав талановитий спортсмен?

$$\square \cdot \square = \square\square$$

10. Обчисли з допомогою дії додавання.

$$\boxed{7} \cdot \boxed{2} = \boxed{7} + \boxed{7} = \boxed{14}$$

$$3 \cdot 3$$

$$10 \cdot 2$$

$$6 \cdot 4$$

3. ТАБЛИЦЯ МНОЖЕННЯ. ТАБЛИЦЯ МНОЖЕННЯ НА 2

11. На с. 46-47 подано таблицю множення. Знайди в ній рядок виразів множення числа 5 і стовпчик виразів множення на 5. Знайди в таблиці три пари “близнюків” — тобто виразів з однаковими множниками. Знайди вираз, який не має “близнюка”.

12. Складемо таблицю множення на 2.

$2+2=\square$	$2 \cdot 2=4$
$3+3=\square$	$3 \cdot 2=6$
$4+4=\square$	$4 \cdot 2=8$
$5+5=\square\square$	$5 \cdot 2=10$
$6+6=\square\square$	$6 \cdot 2=12$
$7+7=\square\square$	$7 \cdot 2=14$
$8+8=\square\square$	$8 \cdot 2=16$
$9+9=\square\square$	$9 \cdot 2=18$

13. Обчисли вирази. Пам’ятай, що від перестановки множників добуток не змінюється.

$2 \cdot 8=\square\square$	$4 \cdot 2=\square$	$9 \cdot 2=\square\square$	$2 \cdot 2=\square$
$6 \cdot 2=\square\square$	$2 \cdot 3=\square$	$5 \cdot 2=\square\square$	$7 \cdot 2=\square\square$

14. Восьминогий павучок так змерз, що одягнув на кожну ніжку по 2 шкарпетки. Скільки шкарпеток одягнув павучок?

$$\square \cdot \square = \square\square$$

15. Заповни порожні клітинки, використовуючи таблицю множення на 2.

Множник								
Множник								
Добуток	12	8	18	4	10	6	16	14

16. Знайди в таблиці множення на с. 46-47 вирази множення числа 2 і на 2. Запиши в них результати обчислення.

4. ПОЗАТАБЛИЧНЕ МНОЖЕННЯ НА 2

17. Заповни таблицю.

a	2	5	8	3	9	6	4	7
$a \cdot 2$								

18. З допомогою дії додавання обчисли вирази на множення.

$$26 \cdot 2 = \square\square + \square\square = \square\square \quad 16 \cdot 2 = \square\square + \square\square = \square\square$$

$$39 \cdot 2 = \square\square + \square\square = \square\square \quad 50 \cdot 2 = \square\square + \square\square = \square\square\square$$

$$25 \cdot 2 = \square\square + \square\square = \square\square \quad 48 \cdot 2 = \square\square + \square\square = \square\square$$

19. Два зайці з'їли по 8 пиріжків, а два леви — по 28 пиріжків. Знайди, скільки пиріжків з'їли зайці, з допомогою таблиці множення, а скільки з'їли леви — з допомогою позатабличного множення.

$$\square \cdot \square = \square\square \quad \square\square\square\square\square\square\square\square\square\square\square\square\square\square$$

20. У числовому мереживі кожне наступне число отримують, помноживши попереднє на 2. Плети мереживо, доки виходитимуть числа, менші від 100.

$$2 \cdot 2 \rightarrow \square \cdot 2 \rightarrow \square \cdot 2 \rightarrow \square\square \cdot 2 \rightarrow \square\square \cdot 2 \rightarrow \square\square$$

$$3 \cdot 2 \rightarrow \square \cdot 2 \rightarrow \square\square \cdot 2 \rightarrow \square\square \cdot 2 \rightarrow \square\square \cdot 2 \rightarrow \square\square$$

$$5 \cdot 2 \rightarrow \square\square \cdot 2 \rightarrow \square\square \cdot 2 \rightarrow \square\square \cdot 2 \rightarrow \square\square$$

21. Не обчислюючи, визнач, біля яких букв розташовані вирази з меншими значеннями, а біля яких — з більшими. Розмісти букви у порядку зростання результатів і прочитай слово.

$50 \cdot 2$	$2 \cdot 10$	$30 \cdot 2$	$15 \cdot 2$	$2 \cdot 40$	$20 \cdot 2$	$45 \cdot 2$
А	С	У	Е	Н	К	Д

□ □ □ □ □ □ □ □

22. Встав у “віконечка” пропущені числа.

$$2 \cdot \square = 10 \quad 2 \cdot \square = 18 \quad 2 \cdot \square = 4 \quad 2 \cdot \square = 8$$

$$2 \cdot \square = 16 \quad 2 \cdot \square = 12 \quad 2 \cdot \square = 6 \quad 2 \cdot \square = 14$$